

3. seja Senata UL, z dne 21. 12. 2021

(sklepi HK UL sprejeti na 39. redni seji HK UL dne 24. 11. 2021)

Pojasnilo glede imenovanja zunanjih poročevalcev in glede izpolnjevanja pogoja vodenja projekta

UL FKKT je na HK UL naslovila naslednji dve zaprosili za pojasnilo:

1) Pri imenovanju zunanjih poročevalcev izven Univerze v Ljubljani se pojavlja vprašanje, iz katerih institucij je lahko zunanji poročevalec. Na UL FKKT imamo pri postopkih izvolitev v pedagoške nazive prakso imenovanja poročevalcev, ki imajo habilitacijo s pedagoških institucij v Sloveniji oz. tujini. Pri postopkih izvolitev v znanstveni naziv je za nas sprejemljiva habilitacija institucije, ki ni nujno pedagoška.

Vprašanje: Kakšen je nabor institucij, iz katerih lahko imenujemo poročevalce v postopkih izvolitev v pedagoške in v postopkih izvolitev v raziskovalne nazive? Zlasti pri pedagoških nazivih nas zanima, ali so ustrezne institucije v Sloveniji samo tiste, s katerimi ima UL ali UL FKKT sklenjen sporazum o priznavanju pedagoških nazivov?

HK UL pojasnjuje, da pri imenovanju zunanjih poročevalcev ni zahtevano, da mora imeti UL ali članica sklenjen sporazum o priznavanju pedagoških nazivov. Prav tako v splošnem ni omejitve glede institucije, na kateri deluje poročevalec. Pri presoji ustreznosti imenovanih poročevalcev je potrebno upoštevati v prvi vrsti kakovost posameznega poročevalca, kar povečuje verjetnost kakovostnega (izčrpnega, vsebinskega, analitičnega) poročila. Kakovost institucije, na kateri deluje poročevalec, je zgolj eden od kazalcev kakovosti poročevalca. Zato je vsekakor zaželeno, da gre za ugledne institucije na dovolj visoki kakovostni ravni. Mora pa imeti, v primeru izvolitev v pedagoški naziv, tudi poročevalec ustrezen pedagoški naziv, kot je že nakazano v vprašanju UL FKKT.

Hkrati HK UL poudarja, da v primeru, ko poročevalec deluje pretežno na zunanji instituciji, hkrati pa je habilitiran ali v določenem deležu zaposlen tudi na UL oz. članici, da takega poročevalca ne moremo šteti med zunanje poročevalce. HK UL soglasno podpira zgornje stališče.

2) HK UL na 35. redni seji, dne 30. 6. 2021, kandidatu ni podala soglasja k izvolitvi v naziv izredni profesor. Kot razlog za to odločitev je v sklepu HK UL navedeno neizpolnjevanje 6. alineje prvega odstavka 60. člena Meril, ki določa, da mora kandidat za izvolitev v naziv izrednega profesorja **izkazovati vodenje vsaj enega raziskovalnega projekta.** Mnenje HK UL je, da je imel tržni raziskovalni projekt, ki ga je vodil kandidat, nizko raven financiranja in da je šlo za delo po pogodbi, ki še zdaleč ni primerljivo z raziskovalnimi projekti na področju naravoslovnih ved. Posledično smiselno to pomeni, da se pogoj vodenja projekta ne more šteti za izpolnjenega.

Vprašanje: Ker niti krovna Merila niti Priloge UL FKKT ne določajo meril za presojanje kvalitete in vrednosti raziskovalnega projekta, ki ga je vodil kandidat v habilitacijskem postopku, prosimo za pojasnilo, kateri raziskovalni ali tržni projekti so ustrezni za izpolnjevanje v prejšnjem odstavku navedene zahteve in v kaki vrednosti. Če je minimalna vrednost različna glede na zaprošeni naziv (izredni ali redni profesor), prosimo za oceno vrednosti za oba primera.«

HK UL najprej izpostavlja, da sodi dotični pogoj, skladno s 55. in 60. členom Meril, med posebne kakovostne pogoje za izvolitev v naziv redni profesor / znanstveni svetnik in izredni profesor / višji znanstveni sodelavec, kar pomeni, da jih je potrebno pri presoji izpolnjevanja pogojev za izvolitev v naziv tudi presojati kakovostno. Na to usmerjajo tudi Navodila za izvajanje Meril (tehnična navodila), ki od poročevalcev posebej zahtevajo, da so »v sklopu strokovne ocene kandidata dolžni oceniti relevantnost projekta«. S kvantitativnega vidika je v krovnih Merilih, ki

določajo minimalne standarde za vsa področja, opredeljeno zgolj, da se zahteva vodenje vsaj enega projekta.

HK UL je večkrat na sejah v preteklosti obravnavala vprašanje, ali bi bilo mogoče na ravni UL podrobneje opredeliti kriterije, po katerih bi se presojalo ustreznost projektov. Pri vseh obravnavah se je izkazalo, kar je mogoče razbrati tudi iz preteklih zapisnikov in sklepov HK UL, da so si področja glede možnosti in ustreznosti pridobivanja in vodenja projektov tako raznolika, da na krovni ravni zelo konkretnih (kvantitativnih) kriterijev ne bi bilo mogoče določiti. Pri presoji ustreznosti projektov se torej lahko naslanjamo predvsem na pričakovane temeljne značilnosti projektov (opredeljeni cilji, časovni okvir, projektna skupina ipd.) ter primerjalna kakovostna ocena in ocena obsega po področjih glede na tipične projekte, ki jih na področju uveljavljajo kandidati, kar je razvidno iz preteklih stališč HK UL.

V kolikor članica oceni, da je to smiselno in primerno, lahko minimalne kriterije, ki jih morajo izpolnjevati projekti, da se lahko upoštevajo za izpolnjevanje zahteve po vodenju projektov na področjih, za katere je članica matična, podrobneje opredelijo v Prilogah članice, ki jih na podlagi mnenja HK UL potrdi Senat UL.

Vežano na konkretni primer HK UL pojasnjuje, da v skladu z zgoraj zapisanimi splošnimi smernicami, ki se uporabljajo pri presoji ustreznosti izpolnjevanja pogoja vodenja projekta, pri dotičnem kandidatu ni bila problematična predvsem in zgolj vrednost, ki sicer res bistveno odstopa navzdol od tipičnih vrednosti projektov, ki jih uveljavljajo na tem področju kandidati, temveč opravljeno delo ni imelo značilnosti projekta, ampak je šlo za pogodbeno delo.

UL FE je na Statutarno komisijo UL naslovila zaprosilo za tolmačenje 53. člena krovnih habilitacijskih Meril, pri čemer je bilo s Pravno službo UL dogovorjeno, da se HK UL predhodno seznanj z zadevo in da USKZ poda pravno mnenje.

Zaprosilo članice UL FE: »skladno s sklepom Senata UL FE prosimo za presojno ustreznosti zapisa 53. člena *Meril za volitve visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev ter sodelavcev UL* (v nadaljevanju: Merila).

Iz 52. člena Meril izhaja, da mora kandidat za izvolitev v naziv kumulativno izpolnjevati skupne, splošne in posebne pogoje ter da so skupni pogoji za izvolitev v naziv pogoji, ki jih mora izpolnjevati vsak kandidat za izvolitev v naziv. Nadalje 53. člen Meril med skupnimi pogoji za izvolitev v naziv določa tudi pogoj pozitivne ocene večine poročevalcev o usposobljenosti kandidata, iz česar je mogoče sklepati, da v kolikor kandidat ne prejme pozitivne ocene večine poročevalcev, ne more biti izvoljen v zaprosen naziv in je potrebno postopek z ugotovitvenim sklepom zaključiti. Navedeno določilo je bilo vsebovano v 215. členu Statuta UL z veljavnostjo do 10. 2. 2017 ter tudi v 21. členu Meril, ki so veljala do 19. 3. 2018. Nov Statut UL in Merila pa te določbe ne vsebujeta več.

Skladno z veljavnimi Merili se postopek kljub negativnim mnenjem poročevalcev nadaljuje, kot izhaja iz 26. člena (pošiljanje negativnih mnenj v seznanitev in opredelitev kandidatu), 27. člena (pošiljanje celotne dokumentacije na HKU). Iz 2. odstavka 29. člena Meril izhaja, da če habilitacijska komisija univerze na temelju celovite presoje predloženega gradiva ugotovi, da ni mogoče sprejeti mnenja poročevalcev, mora svoje mnenje posebej obrazložiti, kar jasno nakazuje na nadaljevanje postopka kljub morebitnim negativnim mnenjem poročevalcev. Glede na to, da je beseda »poročevalcev« zapisana v množini, nakazuje tudi na to, da se določba ne nanaša le na možnost 1 negativnega mnenja poročevalca, ki ga ni mogoče sprejeti, temveč na več njih (lahko tudi večino).

Ugotavljamo, da določilo 53. člena Meril, ki kot obvezen pogoj za izvolitev v naziv določa tudi pogoj pozitivne ocene večine poročevalcev ob odsotnosti določb, ki sta jih vsebovala Statut UL (z veljavnostjo do 10. 2. 2017) in Merila (z veljavnostjo do 19. 3. 2018), vnaša nejasnosti pri vodenju postopka, zato vljudno prosimo za ustrezno tolmačenje pristojnih organov UL.«

Univerzitetna služba za kadrovske zadeve (USKZ) je pripravila pravno mnenje, in sicer:

Pri interpretaciji določbe 53. člena Meril je treba v primeru, ko habilitacijska komisija na podlagi 29. člena Meril poda soglasje k izvolitvi v naziv kljub negativnemu mnenju večine poročevalcev, četrto alinejo prvega odstavka 53. člena Meril razlagati celostno, to je v povezavi z ostalimi določbami Meril in kot notranje povezano celoto ter skladno z namenom posamezne določbe Meril. Določba 29. člena Meril namreč habilitacijski komisiji omogoča podajo soglasja k izvolitvi v naziv tudi v primeru negativnega mnenja večine poročevalcev, če na podlagi celovite presoje gradiva komisija ugotovi, da mnenja poročevalcev ni mogoče sprejeti in to tudi posebej obrazloži. V takšnem primeru je dolžan pristojni organ za izvolitev v naziv pri presoji, ali kandidat izpolnjuje splošne pogoje za izvolitev v naziv delu, ki se nanaša na pozitivno mnenje večine poročevalcev, upoštevati obrazložitev habilitacijske komisije in svojo odločitev ustrezno utemeljiti. Takšni interpretaciji 53. člena Meril pritrjuje tudi zgodovinska razlaga. Če bi bil namen Meril, da v primeru negativnega mnenja večine poročevalcev, izvolitev v naziv sploh ni mogoča, bi Merila ohranila člen, ki je določal, da v primeru negativnega mnenja večine poročevalcev habilitacijska komisija sprejme sklep, s katerim ugotovi, da ni pogojev za nadaljevanje postopka. Takšno določbo so namreč še vsebovala Merila, veljavna do 20. 3. 2018, ter 215. člen Statuta UL (veljaven do 10. 2. 2017), nato pa je bila ta določba namenoma v obeh aktih črtana.

HK UL se je seznanila s pravnim mnenjem USKZ, ga soglasno podpira in ga posreduje Statutarni komisiji UL.

HK UL meni, da bi bilo potrebno navedeno razlogo smiselno upoštevati oz. zapisati pri pripravi naslednjih večjih sprememb oziroma dopolnitev Meril.

Seznanitev kandidatov z mnenjem Študentskega sveta

Predstavniki študentov David Ribar je vezano na pripravo Študentskih mnenj članic UL predlagal, da bi v primerih, ko so kljub pozitivnemu mnenju ŠS znotraj poročila podana določena priporočila, opazovanja, kritike ipd., da bi kandidate tovrstna mnenja dosegla (in bi bil s tem dejansko dosežen namen priporočil ŠS), saj trenutno tovrstne informacije (morebitne kritike, priročila) kandidatov (praviloma) ne dosežejo.

26. člen krovnih Meril sicer omogoča, da se lahko kandidati na njihovo zahtevo seznanijo tudi s pozitivnimi ocenami in mnenji, kar pa je v praksi redko. Trenutno v Statutu UL in krovnih Merilih ni podlage, da bi bilo posredovanje študentskih mnenj kandidatom eden izmed elementov habilitacijskega postopka.

HK UL je po razpravi ocenila, da je vprašanje relevantno in je vsekakor smiselno, da kandidati dobijo povratno informacijo oz. morebitna priporočila in opozorila glede kakovosti njihovega pedagoškega dela, čeprav je končno mnenje ŠS pozitivno. Zato je soglasno sprejela sklep, da se ob naslednji spremembi Meril razmisli tudi o načinu, kako bi bilo najboljše realizirati ta predlog.

Spremembe Prilog k Merilom članic UL

HK UL ponovno opozarja članice UL, da so bile 25. 5. 2021 sprejete spremembe h krovnim habilitacijskim Merilom in da morajo članice UL, če ocenjujejo, da je to potrebno, pravočasno ustrezno prilagoditi priloge k Merilom (glede slovenskega jezika in monografij), in sicer vezano na 100. člen Meril (prehodne in končne določbe):

»Na podlagi sprememb Meril z dne 25. 5. 2021 in UPB Meril št. 4, uradno prečiščeno besedilo št. 4 začne veljati 15. dan po objavi na spletnih straneh Univerze v Ljubljani. Spremembe 35., 72. in 85. člena Meril ter 6. in 7. člen sprememb Meril se uporabljajo tudi za postopke, ki so na dan uveljavitve že v teku. Spremembe 3. in 42. člena Meril se pričnejo uporabljati dne 1. 1. 2022. Spremembe 3. in 42. člena Meril se pred 1. 1. 2022 uporabljajo za kandidate na tistih članicah, ki imajo sprejeto prilogo članice, ki ureja to vsebino.«

Obrazložitev predlogov sprememb Prilog članic k Merilom

HK UL je prejela v obravnavno predlog sprememb Prilog k Merilom s strani članice UL ZF in po sklicu seje tudi sorodno gradivo s strani članice UL PF. Še vedno so odprti tudi predlogi sprememb k Prilogam članice UL AG.

Na 37. seji Senata UL dne 20. 4. 2021 je bil sprejet sklep št. 3.2: »Postopki sprememb prilog k Merilom se začasno ustavijo, dokler se ne sprejmejo Minimalni standardi za izvolitev v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev na visokošolskih zavodih.«, ki je bil vezan na odprte spremembe minimalnih standardov NAKVIS.

Glede na to, da so se nekateri predlogi sprememb Prilog članic k Merilom obravnavali že dlje časa pred sprejetjem zgoraj navedenega sklepa Senata UL in da je obravnava nekaterih sprememb nujna zaradi prehodnih določb Meril, ki določajo rok za prilagoditev Prilog članic na zadnje spremembe Meril, hkrati pa so že znane spremembe Minimalnih standardov NAKVIS, HK UL predlaga Senatu UL, da sprejme sklep, s katerim bo ponovno omogočena obravnava predlogov sprememb Prilog članic vsaj v delih, na katere spremembe Minimalnih standardov NAKVIS ne vplivajo.

HK UL soglasno podpira zgornje stališče in predlog Senatu UL.

Sprejete spremembe Minimalnih standardov za izvolitve v nazive visokošolskih učiteljev s strani NAKVIS so na voljo na naslednji povezavi: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2021-01-3184?sop=2021-01-3184>.

SKLEP št. 11.11.:

Članice UL lahko do nadaljnjega v obravnavo na HK UL posredujejo samo takšne spremembe Prilog članic k Merilom, na katere spremembe Minimalnih standardov NAKVIS nimajo vpliva.